

# יום עיון - עיר אוויר נקי

**יום ד' 7.7.2021, בית ספר פורטר, אוני' תל אביב**

תחבורה היום ומחר מובילה סדרת הכשרות מקצועיות לקידום תחבורה בת קיימא, בסיוע המשרד להגנת הסביבה ובשיתוף: האגודה הגיאוגרפית, החוג לגיאוגרפיה באוני' תל אביב, עיריית ת"א, עיריית רמת גן, אשכול השרון, מרכז השל, עמותת מרחב, אדם טבע ודין, חיים וסביבה, המכון לאחריות תאגידית.

09:00 <	התכנסות
09:10 <	תמר קינן, מנהלת ארגון 'תחבורה היום ומחר' הפחתת זיהום אוויר כמנוף לקידום חלופות לרכב הפרטי
09:15 <	דקלה בן יעקב, אגף תחבורה, המשרד להגנת הסביבה מדיניות ורגולציה בישראל: חוק אוויר נקי, תיקון 84 לפקודת התעבורה, חוקי עזר עירוניים
10:00 <	יואב דנציגר, מנהל אגף דרכים, תנועה ונוף, עיריית חיפה תכנית עיר אוויר נקי בחיפה
10:40 <	ורד קריספין רמתי, עו"ד, סגנית מנהלת הרשות לאיכות הסביבה וקיימות, עיריית תל אביב יפו תכנית עיר ואוויר נקי בת"א
11:20 <	הפסקה
11:30 <	עו"ד תומר שנהר, מנהל פרויקט אזור מופחת פליטות - ירושלים תכנית עיר אוויר נקי בירושלים
12:00 <	ד"ר דמיטרי טרטקובסקי, מפקח ארצי בנושאי איכות סביבה ירידת זיהום אוויר כתוצאה מהפעלת אזור אוויר נקי בחיפה
12:30 <	ד"ר אריה ונגר, אדם טבע ודין זיהום אוויר מתחבורה: חשיבות, מאפיינים במרחב העירוני והשפעה על בריאות הציבור
13:00 <	סיום

\* התוכנית נתונה לשינויים

איך נרשמים? באתר 'תחבורה היום ומחר', [www.transportation.org.il](http://www.transportation.org.il) או בטופס הרשמה מצורף כמה עולה? 100 ₪ למפגש. עבור עובדים ברשויות המקומיות הערביות ההשתתפות תהא בחינם.

# עיר אוויר נקי

## רקע מקצועי לקראת יום העיון

אף שעל פי חוק ניתן להגדיר אזור אוויר נקי במרכזי ערים בישראל, רק 3 ערים נמצאות בתהליכים לקידום הנושא (ירושלים, חיפה ותל אביב). תכנית "עיר אוויר נקי" היא יוזמה של המשרד להגנת הסביבה המציעה תמיכה תקציבית ברשויות המקומיות המקימות אזורי אוויר נקי ברשות על ידי צמצום זיהום האוויר מתחבורה, והפיכתן בהמשך לערים מופחתות זיהום אוויר (Low Emission Zone). בעולם יש כיום כ-200 ערים שבהן פועלת תכנית דומה.

היוזמה בישראל כוללת חקיקת תקנות ומערך תמיכות כספיות עבור בעלי הרכבים הפרטיים, ובכך מקלה על ההתנהלות של הרשויות המקומיות מול התושבים בקידום הפרויקט. התקנות החדשות נכנסו לתוקף בנובמבר 2018 ועיקרן: חיוב התקנת מסנן חלקיקים ברכב מזהם; סימון כלי רכב מזהמים במועד מבחן הרישוי; דירוג רמת הזיהום של כלי הרכב ברישיון הנהיגה לפי הדירוג הבא: "רכב נקי" (הנעה חשמלית), "רכב מופחת זיהום", "רכב רגיל" ו"רכב מזהם". מסנן חלקיקים מפחית יותר מ-98% מהפליטות לאוויר של חלקיקי הפיח הנוצרים בתהליך הבעירה במנוע, והוא האמצעי היעיל ביותר כיום להפחתת חלקיקים ממנועי דיזל. מערך התמיכות נוגע רק לבעלי רכב כבד ישן ומאפשר התקנת מסנני חלקיקים ומענקי גריטה.

התכנית היא רב-שלבית, בשלב הראשון תיאסר נסיעת "רכב מזהם" בכל שטחה של העיר, אשר תהפוך כולה בהמשך לאזור מופחת פליטות. בעלי רכב מזהם שירצו להיכנס לשטח העיר עם רכבם, יוכלו לעשות זאת רק אם יתקינו מסנן.

### שאלון מרכזיות שיידונו ביום העיון:

- זיהום אוויר מתחבורה: מהי החשיבות, מהם מאפיינים במרחב העירוני והשפעה על בריאות הציבור?
- מדיניות ורגולציה בישראל: מהם הכלים המספקים חוק אוויר נקי, תיקון 84 לפקודת התעבורה, חוקי עזר עירוניים להפחתת פליטות מתחבורה?
- מה ניתן ללמוד מן מודלים בארץ למיגור אכיפת כלי רכב מזהמים בערים שכבר מיישמות: חיפה, ת"א, ירושלים?
- מהו הליך קידום פרויקט "עיר אוויר נקי" ברשויות המקומיות?

